

1.M.
HALK PARTİSİ
Tarih : 23 Nisan 2018
Sayı : 24374

28742

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Abdulhamit Gül tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 20-04-2018

İrfan BAKIR

Isparta Milletvekili

Ülkemizde cezaevlerindeki mahkum ve tutukluların gerek kendilerinin, gerekse ailelerinin yaşadığı sıkıntılar zaman zaman tarafımıza ulaşmaktadır. Özellikle 20 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen OHAL'in ardından cezaevlerindeki doluluk oranının en yüksek seviyeye ulaşması, bu nedenle tutuklu ve hükümlülerin temel ihtiyaçlarını gidermelerini bile kısıtlayan, hapisanelerde gayri insani koşulların oluşmasına sebep olmaktadır. Bunun yanı sıra Ceza İnfaz Sistemimizden kaynaklı başkaca sorunlar da bu mağduriyetleri pekiştirmektedir. Geline nokta, yapısal sorunlara çözüm bulmak gerekliliği zaruri hale gelmiştir.

Bu çerçeveden hareketle;

1-Çok sayıda tutuklu ve yakını tarafından ifade edildiği gibi, denetimli serbestlikten faydalanmaya hak kazanan mahkumların, dışarıda herhangi bir sigortalı işe girme imkanı bulunmamaktadır. Bu noktada mahkumiyetleri bitenlerin topluma kazandırılabilmesi için Bakanlığınızca öngörülen herhangi bir proje var mıdır? Kişilerin tekrar suça itilmemeleri için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

2-Kanunlarımızda Kamu kurum ve kuruluşları ile 50 kişiden fazla işçi çalıştıran özel sektör işyerlerinde %2 eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu vardır. Ancak buna çoğu zaman uyulmadığı gözlemlenmektedir. Bu zorunluluğa uymayan Kurum ve İşyerlerine bir yaptırım düşünülmekte midir?

3-Cezaevinde tutuklu ya da mahkum olan kişilerin, kendilerini geçindirecek durumda olmayan eş ve çocukları özgür olsalar da daha kötü bir mahkumiyet yaşamaktadır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının ödediği çeşitli sosyal yardımlardan da çoğu zaman faydalanamadıklarını ifade etmektedirler. Herhangi bir işte çalışamayan mahkum eşleri ve küçük yaştaki ya da eğitim gören çocukları için Bakanlığınızca ya da Aile Bakanlığı ile beraber planlanmış olan bir yardım destek projesi var mıdır?

28742

4-Açık cezaevinde bulunan hükümlüler mevzuat hükümlerine göre izin kullanabilmektedir. Hükümlülere ceza süreleri dahilinde üçer aylık dönemler halinde izin verilmektedir. Ancak mahkumların Cezaevinden izinli olarak çıktıkları sürelerin, illere mesafeye göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu düzenleme her ne kadar ulaşım süresi hesaba katılarak mantıklı bir gerekçeyle yapılmış olsa da, mahkumların fazla izin kullanmak adına uzak ikamet göstermesi sonucunu doğurmaktadır. Hem bu yollara tevessül edilmesini önlemek hem de eşitsizliği ortadan kaldırmak adına izin sürelerinde eşitlemeye gidilmesi düşünülmekte midir?

5- 25 Ağustos 2017'de çıkarılan 694 sayılı KHK ile, 5275 sayılı Kanunda infazla ilgili hükümlerde değişikliklere gidilmiş; denetimli serbestlik 3 yıla çıkarılmış, ceza indirimi ve açık cezaevine geçme koşullarında bazı değişiklikler ve iyileştirmeler yapılmıştır. Ancak çok kısıtlı bir suç grubunu kapsayan bu değişikliklerden çoğu mahkum faydalanamamıştır. Neredeyse sadece hırsızlık ve gasp suçu için çıkarıldığı görülen bu düzenlemenin genişletilmesi düşünülmekte midir?

6-Cezaevlerinden tarafıma ulaşan bazı bilgilere ve ailelerin ifadelerine göre, farklı suç gruplarındaki kişilerin cezaevi doluluğu ve yer sıkıntısı gerekçe gösterilerek aynı koşuğa yatırıldığı söylenmektedir. Taciz, tecavüz suçlusuyla hırsızlık ya da yaralama gibi suçlardan mahkum olanlar aynı koşuğa yatırılmaktadır. Bu uygulamanın mahkumların güvenliği açısından yaratacağı problemleri nasıl önlemeyi düşünüyorsunuz?

7- Tarafımıza ulaşan ailelerin ifadesine göre, birçok cezaevinde ziyaretçilere baskı ve kötü muamele yapıldığı, defalarca arama noktalarından geçirildikleri, çıplak arama yapıldığı, insan haklarına aykırı işlemlerin yapıldığı iddia edilmektedir. Bu uygulamalarla ilgili Cezaevi Savcılıklarına ya da Bakanlığınıza ulaşan şikayet var mıdır? Var ise kaç tanedir ve hak ihlali yapan cezaevi yetkilileri hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

8- Özellikle 15 Temmuz'dan sonra artan doluluk oranı tüm mahkumların en temel insani yaşam koşullarını ortadan kaldırmıştır. Cezaevlerinin nüfusunun mevcut kapasitenin çok üzerine çıkması, çok sayıda mahkûmu yer yataklarında yatmak zorunda bırakmaktadır. Tarafıma ulaşan bilgilere göre, 21 kişi kalması gereken 40 kişinin kaldığı, tuvalet önlerine hatta spor alanları ile yemekhanelere dahi yer yatağı konulmaya başlandığı ifade edilmektedir. Bu konu, bağımsız gözlemciler ve insan hakları kuruluşları tarafından da son dönemde sıkça raporlarında dile getirilmektedir. Cezaevlerinde asgari insanca yaşama koşullarını sağlamak adına Bakanlığınıza bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

9-Cezalarını tamamlayıp serbest kalan kişiler, tüm güç koşullara rağmen bir iş bulup çalışabilse dahi, cezaevinde kaybettikleri süre yaşamlarının sonraki sürecini de etkilemektedir. Cezaevinde geçirdikleri süreler, emeklilikleri için çalışmaları gereken süreyi de ötelemektedir. Nasıl ki askerlikte geçen süreler borçlanma yapılarak ödenebiliyorsa, mahkumiyet sürelerinin de bu şekilde borçlanma usulüyle primlerinin ödenmesi yolunda yoğun bir talep bulunmaktadır. Bu konuda herhangi bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?